

TELEGRAFUL ROMÂNULUI.

Telegrafulu este de două ori pe săptămână: Duminică și Joi. — Prenumeratiunea se face în Săbii la expeditoria poștei, pre afara la c. r. poște cu bani gat'ă prin scrisori francate, adresate către expeditoria. Prețul prenumeratiunei pentru Săbii este pe anu 7 fl. v. a. iar pre o jumătate de anu 3 fl. 50. Pen-

Nr. 84.

ANULU XXII.

Săbii in 24 Octomvre (5 Nov.) 1874.

(tru celelalte părți ale Transilvaniei și pentru provinciile din Monarchia pe unu anu 8 fl. iera pre o jumătate de anu 4 fl. v. a. Pentru princ. și tieri streine pre anu 12 1/2 anu 6 fl. Insetatele se platescu pentru întâi'ă ora cu 7 cr. sirulu, pentru a două'ă ora cu 5 1/2 cr. și pentru a trei'ă repetire cu 3 1/2 cr. v. a.

Propunerea ce urmăze o publicăm în urm'a unei dispuștuni congresuale cu scopu de a puté fi studiata de toti membri congresului.

Propunere

cătra Congresulu natiunaliu bisericescu gr. or. românul.

Considerandu petitiunile credinciosilor nostri din părțile Banatului temesianu de dato Temisiór'a 2/14 Oct. 1868 și a celor din părțile Ungariei superioare de dato Oradea-Mare 5/17 Sept. 1868 — ambele acluse la actele Congresului din 1868 sub lit. G. și H, pentru infintiarea a duoru episcopii la Timisiór'a și Oradea-Mare;

Considerandu concluduslu Congresului din an. 1870 Nr. 105, si petitiunile susu amintitiloru confrati ai nostri reinoite si la Congresulu presentu;

Considerandu dreptulu istoricu alu aceloru două episcopii și necesitatea reinfintiării acelor'a;

Considerandu pi'a dorintia a Mareliu Archipastoriu Andreiu Bar. de Siagun'a lasata noue si urmatoriloru că unu faru conducatoriu in testamentulu seu cu preingrigire si in partea materiale pentru acele două episcopie;

Considerandu mai departe, ca prin infintiarea numai a unei'ă dintre acele două episcopie nu numai s'aru vatemă interesele cei-lalte părți, care asemenea astépta cu totu dreptulu sa véda dorintia loru cătu mai curendu realisata, — dara prin arondarea deo-camdata numai a patru eparchie s'aru dificultă prea multu rearondarea mai târdie a provinciei metropolitane in cinci eparchie; — si

Considerandu ca si părțile temesiane potu dispune de asemenea puteri pentru infintiarea episcopiei loru, că si părțile dela Oradea-Mare; — despre o parte, iera despre alta parte

Considerandu ca impartirea provinciei metropolitane in mai multe eparchie cu privire la reinfintiarea nouelor episcopie va aduce cu sine necesitatea modificărei statutului organicu in punctele, ce privescu concurentia singurateceloru eparchie la Congresulu ordinariu si la celu electivu;

Considerandu acea impregiurarea momentosa, motivata mai specialu prin votulu separat aclusu sub lit. E la actele Congresului din 1868, si justificata prin urmările aplicatiunei, din care s'a doveditu, ca archidieceșanii nu-si potu aduce la valóre scumpul si vechiulu seu dreptu de alegerea Archiereului seu in acea mesura, si dupa acea incurgere, ce o eserciéza diecesele sufragane atât la alegerea Archiereiloru sei cătu si a Metropolitulu comunu; si in specie

Considerandu, ca — dupa ce episcopii sufragani nu numai sunt membri naturali ai Congresului, ai Consistoriului metropolitanu, ai Sinodulu episcopescu etc. — si prin urmare că atari trebuie sa poséda in crederea comuna a intregulu corpu bisericescu adeca a intregi provincie metropolitane, — dara ei fiindu si dupa canónele bisericesci cei dintăiu candidati la scaunulu metropolitanu, care ocupa si pre celu archidieceșanu, archidieceș'a trebuie sa aiba mai mare interesu chiaru si de cătu diecesanii insusi, ca cine se alege acolo de episcopi; in fine

Considerandu, ca prin arondarea

nouelor eparchie in urm'a reinfintiandelor episcopie se atingu drepturile autonome de teritorie si de interese fundatiunali, dotatiunali si banali, asupr'a căror'a nu se póte dispune fără consensulu respectiveloru eparchie;

Se facu urmatórele propuneri:

I. Cá Ven. Congresu sa decida reinfintiarea deodata a ambelor episcopie dela Oradea-Mare si Temisiór'a, inse in combinatiune cu propunerile urmatórie;

II. Cá deodata cu deciderea infintiării celoru două episcopie susu numite sa se statoréșca si concursulu singurateceloru eparchie la Congresulu ordinariu si la celu electivu, si in specie la celu din urma pre bas'a principiului de reciprocitate perfecta, adeca: cá in ce mesura concurgu diecesele sufragane la alegerea Archiepiscopulu si Metropolitulu, in acea mesura sa ia si archidieceșanii parte la alegerea episcopiloru sufragani;

III. Cá totu deodata cu infintiarea cestiunateloru două episcopie noue, sa se statoréșca nu numai arondarea teritoriale a Metropoliei in cinci eparchie, dara si participarea la dotatiunile si fondurile comune in proportiunea numerica a sufleteloru, prin urmare in specialu, —

IV. Cá si caus'a fondurilor comune a dieceseloru aradane si caransebesiane apelata la Congresu, sa se decida in combinatiune cu cestiunea infintiării celoru două episcopii noue.

V. Cá asupr'a cestiuniloru de teritorie si de fonduri, dotatiuni si bani, cedande la nouele episcopii sa se céra si consensulu respectiveloru sínóde eparchiale;

VI. Cá tóte cestiunile susu atinse finalminte sa se articuleze prin o novela la statutulu organicu. —

Săbii in 23 Oct. (4 Nov.) 1874.
Ioane cav. de Puscariu.

Congresulu natiunaliu bisericescu gr. or.

Siedinti'a V din 19 Octobre. v. 1874.

Sambeta inainte de amédi s'a tienu o siedintia secreta in caus'a deputatiloru cler. dificultati din cerculu Sebesiului: M. Lazaru si Alesandru Tordasianu, inse fara nici unu resultatu. Dupa amédi deschidendu-se siedinti'a publica se verificara mai întâiu M. Lazaru si Al. Tordasianu, dupa ce a sositu telegram'a dela P. Prot. din Sebesiu Tipeiu, prin care comisariulu asigura, ca actele electorali suntu autentice si in ordine buna. Tóta disput'a cea lunga pentru a nulificá actulu, a fostu unu „certamen de lana caprina.“ Se verificara mai departe la propunerea comisiunei deputatii: N. Cristea, N. Popoviciu, Z. Boiu I. Gallu, S. Piso, Sim. Piso, I. Tecontia, I. Zacharie, toti din archidieceș'a si N. Prosteanu din dieces'a Caransebesiului.

Mai multa vorba s'au facutu in siedinti'a de adi pentru deputatulu laicu din cer. II. Petru Rosc'a, contr'a căru s'au insinuat 3 proteste. Aici e notoricu, ca nu numai s'a cerutu nulificarea alegerei, dara din motivu, ca in protocoalele de alegere V. Romanu intrunesc majoritatea voturilor s'a propusu, sa se dee acestui'a credentiuinalulu si acést'a propunere a fostu sustienuta prin d. Desseanu. In fine se primesce propunerea comisiunei,

si actulu avendu defecte de formalitate s'a nulificatu. Siedinti'a s'a redicatu la 7 óre sér'a si s'a anuniatu alegerea de metropolitu pre diu'a de Dumineca la 11 óre a. m.

Siedinti'a VI din 20 Oct. v. 1874.

Siedinti'a se deschide la 11 1/2 óre a. m. Se cetesce protocolulu din siedinti'a trecuta si se autentica cu unele modificatiuni propuse din partea deputatiloru, Cosm'a, Desseanu si Zigre.

Deputatulu si notariulu gen. Rotariu propune alegerea comisiunei bugetarie, pentru care se si alegu deputatii Hanni'a si Moldovanu.

Dep. Rotariu avendu in vedere actulu celu insemnatu ce se apropia propune, sa se autentice cele trei liste recerute de statutulu organicu; arata ca din archidieceș'a suntu 57 deputati verificati, iera din diecese 54. In urm'a acestei propuneri se autentica listele si presedintele congresualu Prea Sinti'a Sea Ep. Popasu aduce la cunoscintia, ca intielegendu ca a intratu in combinatiune de alegere la scaunulu metropolitanu, a renuniatu dela presidiu in consistoriulu metropolitanu si acést'a a alesu in locul seu de comisariu la actulu de alegere pre Ilustritatea Sea D. M. Romanu, Eppu alu Aradului. Prea Sinti'a Sea ocupa locul presidialu adresandu-se catra congresu cu o cuventare, prin care se roga, cá congresulu sa pasiéșca in cea mai buna ordine la actulu de alegere, fiindu ca astfelu cere demnitatea unei adunari intrunite spre unu scopu atât de sublimu cum este alegerea celui mai inaltu prelatu bisericescu, si numai astfelu i se va usiurá sarcin'a grea ce o a luat asupr'a si — cá comisariulu.

Se constata numerulu membriloru. In archidieceș'a suntu 57. iera in cele doue diecese sufragane 54. Urmeza la propunerea deputatulu Cosma sortitura, pentru a statori paritatea receruta de statutulu org. — De membri scrutinatori, s'au alesu: A. Mocioni, Ratiu si Cosma. Din urna a esitu prin sorte deputatii: Davidu Almasianu, R. Patitia, si P. Nemesiu, cari nu au votu la alegere. Absentandu deputatii Prosteanu si Hodosiu numerulu votantiloru e 106 — Urmandu votarea a resultatu, dupa cum amu impartasitu degia in numerulu trecutu, pentru Ilust. Sea D.-Episcopu alu Caransebesiului I. Popasu 64, pentru Précu. S. P. Archim. si Vic. arch. N. Pope'a 40 voturi, 1 votu s'a datu epis. Romanu si o siedula a fostu alba.

Ilustritatea Sea D. Episcopu Popasu intrunindu majoritatea voturilor se dechiaru intre strigări de „sa traiéșca“ de Archiepiscopu si Metropolitu alu româniloru de rel. gr. or. din Ungaria si Transilvania.

Présanti'a Sea se adreséza cátra congresu cu o cuventare bine semtita, in care accentua missiunea cea grea de archiepastoriu si apromite, ca se va nesú: pentru prosperarea culturii clerului si poporulu, pentru curatirea bisericeii de spini si inaintarea starei materiale a clerulu si poporulu. Cuventarea fu primita cu strigări de „sa traiéșca.“

Se alege in urma o comisiune, care sa inainteze actulu de alegere la Majestate si regimu pentru prea inalt'a aprobare, in persónele D.: I. Metianu vic.

in Oradea mare, Iacubu Bolog'a, I. Branu de Lemenyi, Floca si Dr. P. Vasiciu. Siedinti'a se radica la 2 óre d. a.

Săbii, 23. Oct. 1874.

Notitie dela Congresu. Dela cele două conferintie incóce au fostu numai siedintie congr. publice si conferintie particulare séu de partida Cu tóte ca au trecutu actulu alegerei, pentru istoria va fi de lipsa sa pastrámu unele date, cari si posteritatiiei potu sa-i fia fórtie instructive.

Partidele erau pâna in ajunulu alegerei numai intr'atát'a chiarificate, încátu se sciea ca vre-o 48 deputati din archidieceș'a suntu pre partea Vicariulu archiepiscopescu, si cei-lalti neconditiunatu contr'a lui; dupa cum se esprimeau si sustieneau: ei nu aveau candidat; se vorbea inse si de Popasu si de Metianu si in a trei'ă combinatiune vorbea fractiunea acést'a mica si de eventualitatea mai departata de a alege pre ep. aradanu Mironu Romanulu.

Banatienu, nu toti, dara adictii dlui Babesiu, produceau unu testimoniu putienu magulitoriu de tari'a loru in convingeri, ei diceau ca voru sa scape de episcopulu loru. Scrietoriulu istoriei va avé mare greutate a alege intre asertiunile banatieniloru si intre faptele episcopulu loru din lupt'a de unu dieceniu. Impresiunea ce trebuie sa o faca purtarea loru, acum nu póte dá altu resultatu, decátu ca ei in tóte gravaminele loru au fostu nisce ómeni, pre lesne lucru, usiori de gura; déca nu stá acést'a, atunci ei suntu usiori de caracteru. Căci dupa cele ce au scrisu „Albin'a“ in 9 ani de dile asupr'a episcopulu, déca erau numai pre jumătate adeverate, ei trebuiea celu putienu sa si puna mai multa padia gurei.

Ungureni, la inceputu se pronuntau in cea mai mare parte in favórea majoritatiiei archidieceșaniloru si asiá majoritatea absoluta erá pentru candidatulu archidieceșaniloru mai multu cá asigurata.

Déca póte judecă cine-va dupa majoritati parlamentarie, apoi verificarea lui Fauru ni s'a parutu ca este o pipaie a situatiunei, si atunci s'a si veditu o majoritate de vr'o câte-va voturi pre partea archidieceșaniloru. Partid'a acestor'a dealtmintrea atât'a erá de disciplinata, încátu in tóte cestiunile, unde se aratau diferintie mai mari de pareri, ea a reportatu victorii. Chiaru si in cestiunea verificărei deputatiloru clericali dela Sebesiu, in care transpirau suspiciunile cele mai grave asupr'a partidei, fura in frântie asiá de bine si de frumosu încátu ins'asi partid'a ceea-lalta a facutu o propunere prin care si umbr'a de suspiciune se sterse.

Intr'aceea, două seri inainte de alegere, se deschid conferintie de partida sub conducerea lui Antoniu Mocioni, unde se propune din nou programulu cunoscutu, cu aneculu cunoscutu. Cum si ce a fostu caus'a de, cá printr'unu farmecu au trecutu mai toti banatienii si ungureni (afara de un'a pâna in două exceptiuni) si vr'o siése din partid'a archidieceșana? nu voimu sa întrebámu mai departe. Destulu atât'a, ca unu deputatu din castrele contrarie spunea altoru deputati dintre archidieceșani, in diu'a cându se facea alegerea, ca de „a séra pâna adi

au trecut de la d-vóstra siése archidieceşani la noi." Preste vr'o câte-va momente rezultatul ia datu dreptu. Asiá trecendu siése dela archidieceşani si sco'tiendu-se doi prin sórte dela votu, doi lipsindu cu totulu si unulu nefiindu verificatu, amu remasu cu rezultatulu cunoscutu.

Acést'a e pre scurtu icon'a congresului intru câtu cuprinde si lucruri, cari nu apartien de siedintiele oficiali. Noi le-amu pusu aceste pre harthia, fâra de a ne demite la alte detaiuri, cari póte le voru pastrá altii numai pentru posteritate. Dara si pentru aceea le scriemu pentru ca de siguru, marele „moralistu“ alu seculului, dlu Babesiu, va scrie câte esageratiuni dupa obiceiulu seu si dupa cum audimu ca aru fi scrisu si in numerii cei din urma ai foiei sele. Noi pre acelea din capulu locului spunemu ca nici nu le cetimu, nici nu le vomu face de obiectu alu ocupatiunei nóstre si asiá nici sa nu astepte nimenea polemia cu ómeni, cari nu-si facu scrupule si cându spunu ce-va mai pre susu séu mai pre josu de cum este.

Diet'a Ungariei.

Budapest'a 24 Octobre n. 1874. La deschiderea sesiunei celei noue deputatii casei representative se infatisiara in numeru corespundietoriu. Dupa salutârele indatinat se ocupara locurile cele vechi, in camera s'a asiediatu o bariera impregiurulu tribunei referentiloru. Galeriele erau cercetate de unu publicu numerosu si afara pre drumu acceptá o multime curiósá sa véda pre parintii patriei.

Dupa deschiderea siedintiei prin ministrulu presiedinte *Bittó* se cetesce rescriptulu regescu, prin care ultim'a sesiune a dietei este conchiamata pre diu'a de adi.

Presiedintele dechiarându sesiunea de deschisa saluta pre deputatii reintruniti dupa feriele de 10 septamâni si desfasiura lucrurile ce voru veni in sesiunea acést'a la desbatere

FOISIÓRA.

Mórtea Metropolitului românú Sav'a II Brancoveanu.

(Urmare.)

Totu scutulu celu mai aveau inca românii erá biseric'a, condusa de Metropolitulu ei. Si acestu scutu, acést'a fortarétia nationale erá sub unu asaltu necontentitu. — Metropolitulu erá chiamatu sa dea pieptu cu toti inimicii bisericeii sele, cari din diferite tabere lu atacau cu neastemperu.

Din aceste, de si espuse prea pe scurtu*) si cu pucina elocuintia, se vede ce greutâti avea sa intempine Sav'a II Brancoveanu in de trei ori difiicil'a lui cariera.

Cunoscendu in câtu-va timpulu celu criticu, in carele Sav'a II Brancoveanu a condusu nai'a nóstra nationale bisericésca, sa vedemu in câtu-va, câtu se va poté mai rapede faptele lui, aduse la lumina in acele tempuri fatale — cá sa-lu scimu aprecia de ajunsu.

Rákoczi II aduce o plaga infricosiata asupr'a Transilvaniei: Turcii si Tatarii la 1658 scalda Trannia in sânge, si o inelue cu cenusia, Alb'a Iul'a o ruineza si cu dens'a predéza si ruineza si metropoli'a romaniloru. Natiunea si biseric'a intréga, lovita de o nefericire din cele mai mari, imbracá doliu.

In aceste impregiurâri fatale, se intielege de sine, inimicii neadormiti ai romaniloru si-au datu tóta silintia a se folosi de nenorocirea acést'a spre a-si ajunge scopulu: a i calviní, papistasí, si apoi ungurí.

*) Celu ce ar' dori sa le véda mai pe largu cetésca pe Petru Majoru.

inaintea camerei. Lucruri numeróse, insemnate si grele ascépta pre d. ablegati in sesiunea presenta, continua presiedintele, si intre acestea e fâra indoiéla regularea stâriloru financiari derangiate. Afara de obiectele financiale mai suntu multe proiecte de lege ce au remasu neresolvite din sesiunea trecuta. Remarcabilu e si numerulu proiectelor ce se voru substerne in sesiunea acést'a si pentru a corespunde atâtoru agende presiedintele relevéza, ca este de lipsa conlucrarea si activitatea neobosita a camerei. Intielepiciunea si patriotismulu on. membri ai legislativiei va affá modulu si calea cea mai buna pentru a corespunde problemei serióse ce ne stá inainte. Presidiulu róga si invita camer'a spre a-lu spriginí intru resolvirea fericita a acestoru probleme dela care aterna cele mai vitali interese ale patriei.

Presiedintele pune apoi la ordinea dilei pentru siedintia plenara ce se va tiené Luni: alegerea celor doi vicepresiedinti si a notariloru in fie care sesiune.

Dupa constituirea casei presidiulu va anuncia intratele. Va urmá apoi impartirea deputatiloru in sectiuni si se voru alege comisiunile permanente. Cu aceste siedintia de astadi se inchide.

Budapest'a 26. Octobre n. 1874. Dupa deschiderea siedintiei Cas'a pasiesce in intielesulu ordinei de di statorite in siedintia de Sambata la constituire. Mai intâiu suntu de a se alege cei doi vicepresiedinti, pentru cari se dau voturile separatu pentru fia-care. Partid'a deakista votéza pentru Iosifu *Bano* cá primulu vicepresiedinte, partid'a stânga pentru baronulu *L. Simonyi*.

Dupa alegerea urmata presidiulu anuncia rezultatulu, ca s'a alesu de primulu vicepresiedinte *I. Bano*, care fu primitu cu aplause. Din a dou'a alegere a resultatu de alu doile vicepresiedinte *C. Torm'a*.

Urmandu alegerea cuestorului si a notariloru s'au alesu:

Dar' pastoriulu celu bunu si pune si sufletulu seu pentru oi.

Sav'a II Brancoveanu nu stá cu cu capulu in pumni, multiamindu-se a plange nenorocirea ce-i apasa turm'a: elu prin neobositele sele staruintie, cu ajutoriulu marelui seu spiritulu, in butulu inimiciloru lui numerosi, stórcé de la principele *Acatiu Barcianu* (1659) unu privilegiu (!) prin carele preotii romani se elibera de tóte dârele!

Ajungendu la tronul Michaiu Apafi I, celu mai inversimatu inamicu alu romaniloru, cugeta dóra cinev'a cá Sav'a II. din aintea acestui inamicu infocatu si atátu potinte s'a retrasu, lasandui terenulu de lupta?!

Nici de câtu!

Cu câtu periclulu s'a aretatu mai mare pentru turma si pastoriu, cu atátu pastoriulu pasiesce cu mai mare resolutiune si demnitate; cu tóta increderea ce i-o insufla sant'a sea chiamare!

Sav'a II. Brancoveanu, la culmea misiunei sele, pre lângá tóta ur'a ce nutriá principele in contra-i, in butulu neadormiteloru machinatiuni ale superintendentelui calvinu, silcesce asiá dicându prin poterea sea morale cá principele Apafi la anulu 1663 sa scóta la lumina unu privilegiu, prin carele preotimea româna se scutesce de dicimele vinului; iéra cu 10 ani mai tardiu, (1673) storse unu altu privilegiu totu dela acestu principe, prin carele preotimea româna este scutita dela dicime din averile loru.

Acesté pentru preotime in specie, dupa câtu ne spune istoria.

Resiedintia metropolitana erá ruinata, biseric'a cenusia.

Elu n'avea unde sa-si plece capulu, n'avea unde sa-si inaltie roga-

De cuestor: *Lad. Kovach* si de notariu: *A. Beóthy*, *C. Széll*, *Szeniczey*, *Tombor*, *F. Wächter*, *Mihályi* si *Huszár*.

I. Bano multiemesce in numele functionariloru pentru increderea dovedita si amintesce, ca probleme grele astépta pre fie-care membru alu camerei, inse cele mai grele suntu rezervate functionariloru. Oratorulu do- resce, cá activitatea casei representative sa aiba succesu bunu si se róga si mai departe pentru increderea camerei.

Presiedinte dechiará cas'a de constituita si anuncia, mai multe intrate si in urma se róga cá cas'a sa de la protocolu espressiunea sea de condolentia pentru mórtea deputatului *Beniczky*, care a fostu deputatu dela 1848 incoace neinteruptu si s'a distinsu prin caracterulu seu nobilu si sinceru.

Camer'a trece la impartirea deputatiloeru in sectiuni.

Budapest'a 28 Octobre 1874. Siedintia de adi a Casei representative a duratu patru óre si deputatii s'au infatisiatu intr'unu numeru respectabilu.

E. Zsedényi substerne in numele a 16,000 protestanti de confessiunea augs: a ciangailoru dela granitiele Romaniei, o petitiune, prin care comu- nele evangelicé de acolo ceru esimarea loru din senioratulu Brasiovu- lui, respective din superintendentia sasésca din Sabiiu si incorporarea loru la cea mai de aprópe superintendenta ev. maghiara câtu mai curendu. Aceste teritórie ungarie s'au intemeiatu prin regii: *Andrei* II, *Ludovicu* celu mare si *Mat. Huniadi* si s'au dotatu cu diferite favoruri de aceea, pentru cá poporulu magiaru sa scutéscá granitiele imperiului maghiaru si sa fia o sentinela nemedilocita la pasurile Branului, Temisiului etc., cari jóca o rola insemnata in istoria de 1000 ani a Ungariei, cari de atâte ori au fostu teatrulu celei mai profunde dureri natiunali si cari nici astadi nu si-au perdutu insemnatarea loru istorica.

tiunile cátra Ddieu pentru sine si turm'a sea.

Acest'a (resiedintia si biseric'a) cugeta cinev'a cá a facutu-o cu ajutorulu statului, seu din contribuirile fiiloru lui sufletesci?! . . . Sa nu fia!

Statulu affá o placere privindu la lipsele lui si ale turmei conduse de elu. Elu (statulu) i-ar' fi luat cu aviditate si aceea ce aru fi avutu, precum i-a si luat mai tardiu aceea ce a adunatu cu crunte sudori.

Turm'a sea erá prea lipsita cá sa-lu póta ajutorá!

Nici aici nu stete marele metropolitulu rom. cu mânele in sinu. Elu nu cerú dela statulu, cá nu mai tardiu statulu sa-si faca pretensiuni asupr-a-i; nu ingreuná pre credintiosii sei, cari erau destulu de ingreunati de nefericire. Dupa cum ne aréta *Engel*, biseric'a si monastirea ardiendui a dou'a óra la an. 1668 merse in Russia, unde petrecú vre-o 5 ani si aduná mila de la coreligionarii de acolo spre scopulu de susu.

Alta fapta, carea vorbesce de sine.

Aceste, si cele ce in scurtu urméza, adusera nefericire asupr'a incarruntitulu seu crescutu.

In 1675 Sav'a II. Brancoveanu, celebréza unu memorabilu sinodu eparchiale.

A-si poté dice sinodu eparch. unicu in feliulu seu, pentru conclusele aduse in trensulu, cu tóta vitregitatea tempuriloru.

Acest'a este alu doilea sinodu despre care ne amintesce istoria bisericeşca, si amu poté dice ultimulu sinodu legalu din tempulu acel'a, pâna in dilele nóstre.*)

*) Celu dintâiu Sinodu s'a celebratu, la 1627, alu doile celu despre care ne este

Astfelu argumentá *Zsedényi* petitiunea susu amintita.

A urmatu alegerea membriloru in comisiunile permenente si s'au votatu mai intâiu pentru comisiunile cari atingu si pre croati si dupa aceea pentru cele ce atingu pre deputatii ungureni si transilvaneni.

Dupa terminarea alegeriloru ministrulu presiedinte substerne casei program'a lucrâriloru. Ministrulu acompaña programulu cu o cuventare, in care indigitéza starile financiale rele si necesitatea de a se restabili ecuilibrulu in bugetulu statului, care este prim'a problema si dela care depinde existintia statului. Atinge apoi proiectele neresolvite din sesiunea trecuta. Spre a incungiurá dispute de partide se voru incungiurá proiectele, ce au numai unu caracteru localu si provincialu.

Venindu la imprumutulu contrasus constata cu durere conditionile cele grele, dara pâna la finea a. 1875 bugetulu va ési din perplesitati consolidandu-se si convertindu-se tóte detoriile pâna atunci.

Dupa ministrulu presiedinte desvolta ministrulu de finantie *Ghyeczy* esposeulu seu financialu, asteptatu cu atata incordare. Pe 1875 se receru 250302896 fl. Venitele facu: 222816918 fl. resulta deci unu deficitu de 27,490,940 fl. Spre acoperirea acestuia ministrulu nu vede altu medilocu de scapare decâtu urcarea veniteloru.

In siedintia de astadi mai substerne *Ghyeczy* proiectulu bugetului si proiectele de contributiune, câte suntu tiparite pâna acum.

Budapest'a, 29. Oct. n. 1874. Dupa deschiderea siedintiei de astadi s'a promulgatu rezultatulu alegeriloru de membri in comisiuni si indata substernu ministrulu de justitia *Pauler* codicele penalu si legea cambiale.

Ministrulu acompaña proiectulu seu cu o cuventare scurta, dara semburósa. Cu tóte ca conformu enunciatiei de ieri a ministrului presiedinte aveau sa se substérna numai acele

Mare s'a aretatu Sav'a II. Brancoveanu in tóte faptele sele, dar' in Sinodu culminéza.

Am dísu si repetiescu, cá faptele numai combinate cu impregiurările, in cari au veditu lumin'a, dau adevératulu meritu alu autorulu loru.

Antecessorulu lui Sav'a II. Brancoveanu, *Daniilu*, si parasesce turm'a, ne mai potendu suportá greutátile ce le suferea de la superintendentele si principele calvinu, cari se vedu in tóta golitiunea loru in cele 15 puncte séu conditioni impuse antecessorului, *Simeonu Stefanu* in Diplom'a de denumire din 10 Octobre 1643.

Sav'a II. Brancoveanu, sub impregiurâri inca sí mai grele, conchiamá Sinodu, si in presentia principelui, póte sub presidiulu superintendentelui, elu sciú aduce conclusele cele mai romanesci, la cari multi din predecesorii sei póte nici visésera.

Istoriculu *Engel**) ne presentéza conclusele acelu Sinodu in doue parti: un'a contienendu 18 puncte, a dou'a 10, cari de cari mai interesante.

Sa luâmu numai unele din acele puncte si sa vedemu ce contien in sine.

In partea prima p. 1, se dice:

„Cuventulu lui Ddieu sa se véstésca in limb'a nóstra romanésca crestiniloru in biseric'a si unde va trebui si va fi lipsa.“

vorb'a. — Sinodulu din 1680, 2 Iuliu numai este sinodu alu bisericeii nóstre, ci o adunare dupa gustulu Superintendentului, care depuse pe Sav'a II. Brancoveanu; iér' celu din 1694 sub Teofilu III. Apostata nu este sinodu alu bisericeii nóstre, nefiindu condusu de capulu si spiritulu ei. — Pâna sub fericitulu marele *Andrei* biseric'a nóstra a fostu lipsita de sínóde.

*) A se vedé „Vechia Metropolia“ de N. Pope'a pag. 22 seqq.

proiecte, cari stau într-o strensă legatură cu bugetul, totuși oratorului tînu de lipsa și oportunitate a face relativ la aceste două codice, o excepție. Este unu postulat al dreptății și al ordinii sociale, că crimele să se pedepsescă, dară ambele pretind, că pedepsă să urmeze pre temeiul dreptului și să corespundă deplin ordinii sociale și intereselor statului. Aceste sunt cele două scopuri, cele două tinte, către cari nesuesc legislațiile europene și americane mai noue. Cu ce rezoluție, despre această ne pôte convinge lungul sir de codici, cari au aparut în secolul nostru începîndu dela „Code pénale“ pînă la codicele germane și belgice. Cumca legislația patriei noastre au întielesu pre deplin necesitatea și însemnata legei penale, despre această nu se pôte îndoi nimenea privind la elaboratele comisiunilor regnicolare de mai înainte.

Afara de încercările mai vechi de pre timpul lui Carolu III. (VI.) și a Mariei Teresii oratorului afla de demne a se amînti operatele comisiunei regnicolare din 1791, 1827, dară cu deosebire pre cele din 1840. Acestu din urma operat a atrasu atențiunea Europei culte și științifice și va rămă unu monumentu memorabilu despre starea, în care se află pre atunci jurisprudența patriei noastre.

Proiectulu prezentu, unde cere necesitatea nu se abate dela acestu din urma și se alatura pre cătu se pôte la principiile lui; dară experiența de 30 ani în țierile din afara și alte opere noue legislative ceru cu întetire elaborarea unui proiectu nou cu privire la cele vechi.

Urgența unui nou codice penalu se comprobăza prin faptul, că precăndu în Ungaria suntu isvorele dreptului penalu: legi vechi, tripartitul, ordinațiunile, usulu divergente judiciariu, pre atunci în Transilvania și în confiniulu militariu provincialisat este decisivu codicele penalu austriacu.

Principiulu fundamentalu alu operei este totu celu din 1840, care con-

sidera în primă linia dreptatea, dară între marginele acesteia țiene contu și de interesele generali întru cătu țiene în vedere acele tinte, pre cari le cunoste știința, viața și usulu de scopulu finale alu pedepsei. Motivarea și espunerea mai pre largu a acestui proiectu este rezervata pentru tempulu, cāndu se va luă la desbatere.

Dupa această trecādu oratorulu la legea cambiale o caracterisēza dīcādu între altele: Acēstă va fi primă veriga din acea catena, care se va substerne legislativei pentru regularea relațiunilor de creditu ale Ungariei, fiindu ca în curendu voru veni în urmă acestui proiectu altele și adecă proiectulu legei de comerț și concursu.

Camera primă espunerile ministrului de justitiă cu aplausu.

La provocarea presiului că camera să se espire relativu la comisiunea specială se începe o discuțiune confusă, din care relevāmu următoarele episoade: *Huszar* aduce aminte, că comisiunea delegata pentru regularea cestiunilor politico-bisericesci, care a elaborat de jă unu proiectu specialu trebuie să se rezolveze problemă; cu deosebire proiectulu relativu la casatoriă civile, pre care ministrulu presiinte l'a promis apriatu pentru sesiunea această, trebuie să se rezolveze; oratorulu propune, că membrii acestei comisiuni să se alēga de nou.

I. *Horvath* aduce aminte ministrului presiinte promisiunea de a se substerne proiectulu relativu la introducerea casatoriului civile în sesiunea această.

Ministrulu presiinte *Bitto* raspunde, că a observat de jă în ședința de ieri, că va substerne toate proiectele apromise sēu impuse prin rezoluțiunile camerei. Fiindu astadi vorbă că să se alēga comisiunea aceea de nou, elu se dechiara pentru alegerea de nou a acelei.

Se ia în urma rezoluțiunea, că să rămāna toate comisiunile de pāna acum și numai comisiunea bisericesca-politica să se alēga de nou.

bisericeii noastre, și pāna acum amu fostu poruncitu, cum să se plenasca și să se puie jos, asiā poftimu și acum, iera pre unde se voru află lucruri de cele bintatū-se voru, cum este rendu-ielă saborului.

Dēca s'a aretat cāndu-va marimea Metropolitului Sav'a II, în acestu punctu culminēza.

Acestu punctu, pre cătu de scurtu, pre atātu de elasticu, esplicatu dupa impregiurările în cari se află biserică pre atunci, dā lovitură de mōrte faimosului catechismu, impusu metropolitului Simeonu Stefanu în p. 2 alu diplomei rakocziene de intarire.

Mare a trebuitu să fia cutezarea Metropolitului Sav'a II Brancovēnulu, mare increderea ce a avut-o în clerulu seu adunatu în acelu soboru, mare zelulu seu de a-si apără turmă: că în presentia principelui, carele se afla subscrisu la aceste concludē de a dreptă Metropolitulu „Craiu Apafi Michaiu“ și probalmentē sub presiintiā superintendentelului calvinu Tufesiu să aduca spre desbatere acestu punctu, să-lu propuna și apere cu tōta autoritatea sea, și să-lu redice la valōre de concludu!

A aduce și sustienē în soboru o astfelu de causa în presentia atotu puterniciloru inimiți ne impacati ai ortodocsismului, — Sav'a II Brancovēnulu sciā bine că însemnă a-si subscire sententiā de mōrte, dupa cum o patise bravulu seu predecesoru Jorreste II la an. 1643.

Darā zelulu seu demnu de creștinii primitivi, l'u face să deseconsidere ori-ce pericule trupesci fatia cu manganerea de a fi scapatu biserică și natiunea de prepastia, ba pōte chiaru de perire.

Elu prevediū destulu de bine

Se scie că rezultatulu alegeriloru pentru 1436 de membri în consiliile generale ale departamentelor din Franța, a fostu mai multu unu esieu republicanu, în loculu triumfulu ce trambitau în modu anticipat. Dupa chiaru cifrele aretate de republicanistulu organu alu opozițiunei dela noi, rezultatulu acestoru alegeri importante a fostu: din 1435 membri, s'au alesu 673 republicani și 604 monarchisti, plus 158 bonapartisti, adecă preste totu 762 anti-republicani.

Acestu rezultatu probēza — dēca vomu amestecă și în aceste alegeri politică — cumca Franța este împartita apōpe în două, și că natiunea nu si-a formatu în majoritate o opiniune, decisiva ci balantiēza între monarchisti și republicani.

Diariile straine nu cuprindū ce-va decisivu despre mersulu lucrurilor în Spania. E adeveratu, bāndele lui Don Carlos se descompunū din ce în ce, și trupele republicane ocupa positiuni din ce în ce mai avantațioase. Lucrările de fortificare a Ebrului suntu terminate și armatā dela Nordu va reincepe în curendu operațiunile pre o scara mai intinsa. Trupele din această armatā au mai luat și importantă positiune strategică dela Canete, împreuna cu unu castelu, unde carlistii aveau unu arsenalu. Guvernulu si-a propusu de a intări această positiune, care va deveni centrulu operațiuniloru în provinciile Valentiā și Castellon. Don Alfonso, dupa depesă care anuncia că a trecut Ebrulu, aru fi avendu intentiunea de a parasī cu totulu causă carlista.

Acēstă scire e data de diariulu alfonșistu „Correspondencia“, care mai relatā că această trecere a lui Don Alfonso a fostu acoperita de 400 soldati, dintre cari multi a fostu raniti sēu facuti prizonieri de către trupele republicane.

Memoriulu adresatu de tramisulu Spaniei guvernului francesu preocupat încă spiritele. Guvernele, cari au re-

periculu, în carele se pune prin procederea sea, dară dāndu-se pre sine pentru turmă, a vrutu să dea unu esemplu urmasiloru lui.

Si acestu esemplu maretu, scimu destulu de bine, cum a fostu urmatu de alu 4-lea urmatoriu alu seu, cu 17 ani dupa martiriulu suferitu. Ba și în acestu anu avuram tristă ocașiune a ne vedē loviti în fatia de celu mai tristu esemplu alu fostulu nostru pastoriu sufletescu, carele batjocuri scaunulu marelui Andreiu.

Din aceste espuse cu rapediune, cunōscemu în cătu-va pre marele barbatu, pre martirulu bisericē și natiunei noastre din 1680 seqq. Si de aci vedemu ce interesu este pentru noi a scī loculu unde marele seu sufletu a parasitū corpulu celu plinu de dile și incununatu de fapte mari.

Dupa memorabilulu soboru amintit, 5 ani de intrigi tiesute asupră Metropolitului Sav'a II Brancovēnulu fura capaci a aduce pre acestă acolo, că la 1680 să-lu vedemu respopitu, batjocorit, aruncatu în temnița castelului princiaru din Blasiu, batutu cu vine de bou pāna pică carnea de pre oșele sele bețrāne, apoi dusu în închisōre la Vinti, acolo scosu în tōte dilele de tergu și batutu în publicu, spre rusinarea urmasiloru acelor barbari. Si acestă pentru credința sea, pentru iubirea bisericē și a natiunei sele.

Nu-mi este scopulu a aretā torturele cele infricosiate, ce le-a suferitu, nu causă acestor, ci dupa ce cunōscemu din liniamentele principale pre acelu Metropolitu nemuritoriu, să deslegāmu enigmă istorică: mōrtea lui.

Amu disu că istoricii scriindū-ne istoria, ne-au datu o istoria în multe

cunoscutu puterea esecutivă a lui Serano suntu de acordu în a scontatā că dēca se tramitu Spaniei arme în diferite moduri, nimenea altulu nu e de vina dēcātu putienă supraveghiare a guvernului spaniolu. În acestu sensu a respunsu însuși lordulu Derby ambasadorulu spaniolu pre lānga guvernulu englesu. Totu astfelu s'a espri-matu și ambasadorulu austriacu la Madridu. Conte Ludolf, adresādu-se către ministrulu de esterne Ulo'a, i-a recomandat să puna mai multa prudentia și mesura în raporturile sele diplomatice cu Franța. Să mai amintim, cu această ocașiune, o însemnată erōre trecută în memoriulu spaniolu. Se cere, în adeveru, destituirea funcțiuniloru administrativi dela fruntariile Franței, pre cari memoriulu îi crede vinovati. Usurile dreptului internatiunali nu permitu această: nu se pôte cere nici odată printr'unu actu diplomaticu destituirea unui funcționariu; ci se espri-ma numai pareri de reu, se arata fapte.

Indata ce se va deschide adunarea francesă, mai multi membri din centrulu dreptu, între cari și fostulu ministru Batbie, voru cere chiaru în primele ei ședinție, punerea în desbatere a legiloru constituționali. Adunarea va fi dară pusă în intaridire de a se țienē de promisiunea data în Augustu trecutū înainte de a se separă. Guvernulu nu va consinti la nici o amanare, și multi deputati din centrulu dreptu se arata dispusi, dupa câte se asigura; a votā mai bine o propunere pentru disolvarea camerei dēcātu a se prelunghi votarea legiloru constituționale în indefinitu, ceea ce face situațiunea prejudiciabile intereselor țierei cari reclama organizarea puteriloru septenatului.

Se scrie din Petersburg către Constantinopol, că noulu șiefu alu politiceii din Rusia, generalulu Potapoff, care inlocuesce în această calitate pre contele Schuwaloff, numitu ambasadoru la Londra, urmăresce cu mare

locuri falsă, pre carea unii ne-au scris-o din interesu seducendū, insielāndu posteritatea, iera altii din nesciintiā, urmāndu pre seducatori ne-au scris-o că sedusi.

Si de aci amu disu mai departe că avendu tradițiunea intr'ajutoriu, să ne folosim de densă în locuri istorice incurcate, unde adecă istoriciei parte că seducatori, parte că sedusi divergēza în pareri, și unde vomu află că istoria, respective vre ună din diferitele pareri despre cutare intemplantē consuma cu tradițiunea, acolo putemu fi securi de adeveru, căci „veritas una, error varius.“

Să consultāmu mai intāiu istoria, apoi vomu recurge la tradițiune — în privința punctului istoricu din cestiune.

Vomu luă patru istorici cunoscuti, dupa cari se orientēza lumea mai multu sēu mai pucinu, și le vomu espune parerile.

1. Michailu Cserei dīce: *)

„Dreptu aceea pre bietulu nevinovatulu episcopu, l'au scosu din închisōre, și numai în camasia și ismene, atātă l'au corbacitu pāna ce s'au ruptu și au caditū camasiā și ismenele și carnea de pre densulu, pentru care nemai putendū-si țienea lipsă cea firēscă a trupului, a trebuitu miserulu să mōra.“

2. Engel*) dīce Apafi eliberă pre Sav'a din prinsōre, carele și murī dupa vre-o căti-va ani.

(Va urmā)

*) Vechiā Metropolia de N. Pope'a pag. 80.

*) Acolo pag. 82.

energia contr'a manoperiloru revoluționare și comuniste. În timpul din urmă a pusu sa se faca numeroșe arestări și în capitala și în alte orășe principale ale imperiului, mai cu sêma la Est, la Nowgorod, Simbusk, Samar'a, etc. S'au prinsu și mai multe proclamațiuni tramise din strainatate și s'a pusu mân'a pre mai multi agenti de ai internaționalei, de ale lui Bakouline, cari strabateau prin sate, intaritandu pre tiereni la revoltări și incendiu.

Mesurile luate au facutu mare sensatiune.

Din Spani'a diuariele ne aduc scirea despre unu conflictu seriosu, ivitu între generalulu Pavi'a și guvernulu maresialulu Serrano. Generalulu cu lovirea de statu, în urm'a mai multor miscări, prin cari ajunsese a încungiurá pre Don Alfonso cu cinci colone de trupe regulate; cându primí fara veste dela cuartirulu generalu ordinulu de a se resigná la comand'a sea.

Generalulu Pavi'a protestá contr'a acestei decisiuni, cere judecatori și acusa pre guvernulu ca menagiéza pre carlisti, în care scopu nu se scie.

Macelulu care a avutu locu pre fruntari'a Muntenegrului la unu tergu, și în care multi Muntenegreni au fostu surprinsi desarmati și ucisi de câtra turci, a facutu multa sensatiune în cercurile diplomatice și în unele organe de publicitate din Europ'a. Nu cunoscemu inca amenunțele acestui tristu incidentu; s'a vorbitu prin depesi despre o ancheta spre descoperirea culpabililor, ancheta la care principele de Muntenegru a cerutu sa asiste și consiliu puterilor, ceea ce s'a distu ca nu aru conveni S. Porti. O alta depesia mai recenta spunea, ca puterile garante au cerutu dela guvernulu otomanu sa departeze câtu mai curendu pre acei musulmani cari au asasinatu pre Muntenegreni, spre a nu se intemplá vre-o incaierare mai mare.

Nu scimu în ce fasa a mai intratu acêsta cestiune. Vedemu înse în organulu diplomatiei ruse, „le Nord“, dela 26 Octombrie, unu pasagiu cam amenintatoriu pentru I. Pórta. Dupa ce s'a marginitu mai dilele trecute a amenintá puru și simplu faptulu, rezervandu-si a reveni dupa noi informatiuni, „le Nord“ dela 26 se exprima astfelu:

„Vomu spune numai pre scurtu novel'a despre oribilulu masacu, care a avutu locu pre fruntari'a Muntenegrului, și în care turcii, dupa cele mai multe versiuni, se vede a fi fostu provocatorii.

„Nu e multu tempu de cându unu evenimentu identicu amenintase sa puna focu cestiunii orientului; relatiunile cari esista astadi între marile puteri ne intarescu convictiunea ca conflictulu dela Podgoriti'a, cu tóta gravitatea lui, nu va turburá de locu pacea generala, de-si indica o situatiune cârei'a este indispensabilu a se aduce remediul.“

Aceste din urma cuvinte scrise de unu organu ce trece de inspiratu de guvernulu Russiei, au o greutate pre care ori-cine o pôte întielege, și de aceea atragemu atentiunea lectorului asupr'a lor.

Cetimu în „Press'a“ bucureșcena: „Affâmu ca I. Pórta a liberatu pre supusulu român Anghelutia, ce erá închisu la Tulcea, în urm'a intervențiunii energice și basate pre dreptu a guvernului român. Ne pare bine ca In. Pórta a recunoscutu legitimitatea reclamárilor nóstre; acestu faptu alu liberárei lui Anghelutia, probéza inca ca I. Pórta a recuno-

scutu, celu putienu într'unu modu indirectu, și esistinti'a drepturiloru nóstre autonome și separatiunea juridica, administrativa cá și politica, ce esista între Romani'a și Turci'a.

Sa sperâmu acum, ca guvernulu otomanu, cá o consecutiunea naturala a acestui faptu, și pre temeulu acelor'a și principii, va liberá și pre cel'altu supusu român, pre Deliu, care stá închisu la Rusciucu, într'unu modu atâtu de injustu și arbitrariu.

Varietăți.

*** *Burs'a Vienei* progresédia în neactivitatea sea, considerandu lips'a simtitoare de comptantu; unu altu motivu avu efectulu nepreveditu cá sa sdruncine mai tare confiinti'a ce mai posedá burs'a:

Ministrulu financioloru alu Austriei publica unu tablou prin care aréta ca prevede unu deficitu de 12 milioane de fiorini ceea ce se întielege, dupa nefericirile dejá intemperate, în anulu trecut cu ocaziunea bursei, mai contribuí cá efectele austriace sa fia fôrte neglijate de piatiile straine. Causese principale cari au motivatu pre ministrulu Austriei sa publice unu asemenea esposeu, sunt, ca veniturile prenotate în bugetulu nu coincide cu cele realizate, adeca sunt mai în desavantagiu. În zadaru ministrulu cautá si mangulescu cu speranti'a ca anulu 1875 va fi mai favorabilu; odata confiinti'a siovaitore, remane cá sa mai tréca tempu, pâna la deplin'a sea reinstalare.

*** *O falsificare de marci postale române* s'a descoperitu de curânda în Vienna. Judele de instructiune Soos, a gasitu de falsificatori pe Falk, Flinker, Bloch; actulu rezultatulu instructiunii s'a predatu deja procurorelui Dr. Fröhlichsthal.

Sa damu o mica explicatiune acestui comerciului de marci postale timbrate.

Mai în tôte orasiile de insemnătate ale Europei și Americi, sunt nisce agenti cari au de singura ocupatiune d'a traficá cu aceste timbre în reciprocitate, asia de esemplu, agintele din București espediédia corespondintelului seu din Vien'a sume de marci postale române timbrate, luate de pe scrisori francate, și în schimbu aeela din Vien'a i trimite o alta suma de marci austriace, și castiga printr'acêsta unu provisionu óre-care conditionatu între ei; în casulu citatu mai susu, unu agente în Vien'a, a crediutu mai comodu a falsificá marci timbrate române, și a continuá cu specula sea, negresitu oferindu cu pretiuri fôrte moderate, ceea ce dupa calcululu speculantiloru d'acestu felu, pare a fi imposibilu; ei prinsera banuiala și denunciara faptulu guvernului. Dupa cum affâmu justiti'a si-a facutu datoria și va continuá într'unu modu sever contra acestorulu falsificatori.

*** *Junctiunea câiloru ferate serbe-turco*, cu tôte aretarile oficiale, nu s'a realizatu inca pâna acum'a.

Nasin Naziri, ministrulu comunicatiuniloru din Turci'a, a explicatu într'unu modu pozitivu ca Pórta e gat'a de a acordá junctiunea lângá Nisch și va intrá în tratate cu Serbi'a pentru acestu scopu; ministrulu a mai adaugatu ca positiunea financiara a Turciei i permite acum de a si incepe constructiunea indata dupa seversirea negociariloru. Ne indoimu déca ministrulu Turciei s'i va putea implini întocmai promisiunea sea, si ni se pare ca o c'amu esageratu positiunea cea favorabila a financioloru turcesci.

*** *Cum traiesce pap'a*. Pap'a are o etate de 82 de ani: cu tôte acestea elu se scóla iérna și vér'a la 5¹/₂ dimini'tia și se imbraca fára vre-unu ajutoriu. Apoi se duce la o mica capela, în care se afla între altele o parte din léganulu lui Christosu, o bucata din crucea pre care a fostu crucificatu, voalulu Sf. Veronice, o parte din scheletulu Sf. Ioanu botezatoriu, maselele Sf. Petru

etc. Dupa ce si a facutu rugaciunea acolo, se duce la dejunulu, care consista numai într'o supá și o cafea négra. Dupa dejunulu se plimba într'unu parcu de portocale elu se primesce pre Cardinalulu Antonelli. Mai târdiu se întorce în Vaticanu, cetesce gazete și primesce audientie. La prandiu Pap'a nu manânce altu ce-va de câtu o friptura, unu felu de leguma și fructe, și se duce iéra la plimbare insotitu de mai multi cardinali, și ascultându noutatile ce-i povestescu. De séra la 9 și dupa ce a asistatu la unu scurtu serviciu divin, elu se culca într'unu patu de feru simplu fára perdele, și mai cânta câte-va minute înainte de a adormi. — Intr'adeveru o viétiá destulu de simpla!

*** *O gradina americanu*. Cea mai mare gradina de persici în lume posedá unu americanu anume Selerow la Delaware. Elu a esportatu în acestu anu 125,000 de cosiuri, iéra alte 25,000 nici n'a potutu culege din caus'a lipsei de cosiuri și de lucratori. Gradina are o lungime de aprópe optu mile, cari sunt acoperite cu 100,000 de pomi.

*** *Prinderea lui Nana Sahib*. „Times“ publica urmatórele amenunturi asupr'a lui Nana Sahib, care a jucatulu rolu de frunte în grozavulu resbelu alu Sepoilor.

„Nana Sahib erá fiulu adoptiv alu lui Priswah, inse dupa ce murise tatalu seu, guvernulu indianu refusá a-i recunosce dreptulu seu de mostenire. Aru fi de prisosu a cercetá acum valórea acestei decisiuni. Nu s'aru puté aprecia cum trebuie, vediendu ca unu siru lungu de tradári si cridimi au isvoritu din ea. Nana totu remase bogatu, și erá atâtu de departe a aretá ca susceptibilitatea i este ofensate de acestu refusu, încâtu escelá în dovede de amicitia pentru englesi. Dupa cum putemu conchide din tôte cele ce s'au intemplat, elu erá nu numai unu aliatu, dara si unu imitatoriu alu moravuriloru englese, și dupa isbucnirea rescólei elu se bucura de increderea tuturoru oficieriloru ai armatei englese. Ei se adresara lui chiaru pentru a procurá unu corpu de armata pentru pazirea comórei din Cawnpore, și elu satisfacú imediatu acêsta cerere. Inse d'abiá trupele indigene din acestu locu si radicara drapelulu revoluțiunii, elu se pyse în capulu lor si asediá pre generalulu Wheeler în fortificatiunea cea slaba, în centrulu cârei'a acest'a a concentratu o multime mica de soldati europeni impreuna cu femei și copii. Dela 7 pâna la 24 Iuniu 1857, europeni fura aprópe sterpiti cu deseversire de foculu necontenitu alu unui inimicu multu mai puternicu decâtu ei, și de bóle produse de inghesuirea lor la unu locu. Cu tôte acestea ei totu mai resistau, și în diu'a aceea Nana Sahib i oferí sa se retraga liberi si nesuperati la Allahabad, sub conditiunea ca-i voru predá fortificárele impreuna cu tesaurulu și provisiunile. Oferta fu acceptata și în diu'a de 27, tóta societate, remasitiile de 900 europeni, din care $\frac{2}{3}$ erau femei și copii, se indreptá spre a se imbarcá în bârcele preparate. Inse dejá alte preparári erau facute, și d'abiá sermanii se aflau în bârce, ca se deschise asupr'a lor unu focu de flinta din ambele maluri, încâtu dupa fôrte putienu tempu jumetate din ei erau morti. Cei remasi fura apucati și târiti inapoi la Cawnpore. Ací barbatii fura indata macelariti și femeile și copiii pusi într'o casa care mai înainte servea pentru adunári. Ce suferintie li s'au infigatu acolo nici unu supraviețuitoriu n'a potutu sa relateze posteritáti. A dóu'a di de dimini'tia Nana aflá ca Havelode este aprópe de a-si fortia unu drumu la Cawnpore, și ca este necesariu pentru densulu a se retrage. Imediatu dete ordinu sa se omóre toti câti erau prinsu; cinci calái fura tramisi la casa și seversira dram'a grozava de macelu dela Cawn-

pore. Dupa ucidere séu aprópe de terminarea macelului, tôte corpurile fura aruncate într'unu putiu și câti-va copii cari scapara de sub sabia fura aruncati dupa ei.

De atunci Nana disparú și scapá în diu'a prinderei de tôte cursele și urmaririle.“

*** *Superstítie*. Unu pazitoriu de gara alu statiunii Frisacu din Austri'a, trimise pe fiulu seu la scóla. Neintorcându-se in sa la timpulu obicinutu a casa, tatalu seu, ingrigitu se duse sa lu intempine. D'o-data audi típetele unui copilu; apropiandu-se de loculu de unde provenia sgomotulu, vede cu gróza pe copilulu seu legatu și desbracatu, lungitu pe pamentu. Pe corpu copilului erá ingenunchiatu unu omu strentierosu cá în vârsta de 39 ani și tienendu unu cutitu, gata a rapi viétiá copilului.

Parintele s'arunca indata asupr'a acestui selbaticu, se incinse o lupta între amendoi, în care tatalu copilului fu greu ráritu. Acestu din urma strigându în gur'a mare ajutoriu, mai multi ómeni s'apropiara și pusera mân'a pe criminalulu.

Intrebatu apoi ce voia sa faca cu copilulu, raspunde ca i s'aru fi spusu, déca cine-va posede inim'a unui copilu în etate de vr'o diece ani, taiata din corpu viu alu copilului inocentu, pôte deveni neveditu, comitându ori-ce crima aru voi.

Raportu comerciale.

Sabiu 3 Novembre n. Grán 4 fl. 87 xr. frumosu, 4 fl. 53 xr. mestecat, 4 fl. 20 xr. cualit. infer.; secar'a 3 fl. 40 xr. pâna 3 fl. —; orzu fl. 3; ovesu 1 fl. 53 pâna 1 fl. 80 xr.; cencuruz (porumb) 2 fl. 93 xr.; cartofi 1 fl. 8 xr. galét'a austriaca.

Cânep'a — fl. maj'a.
Linte 6 fl. — xr.; mazarea 6 fl. — xr., Fasolea 6 fl. 67 xr.

Fenu legatu — fl. 85, nelegatu — fl. 80 xr., paie lungi 60 xr., scurte 50 xr, maj'a.

Lemne de foc 8—9 fl. stang. anstr.
Carnea de vita 18—20 cr. p., de porc 28 xr. Unsórea 79 xr. pâna la 1 fl. 20 cup'a.

La Nru 395/1874.

Concursu.

Cu permisiunea veneratului Consistoriu archidieceșanu din 19 Septembrie a. c. Nr. 2056/B. cons. 894 pentru ocuparea statiunii de capelanu lângá neputinciosulu parochu Simeonu Tatu dela Altin'a, se escrie prin acêsta concursu pâna la 8 Novembre a. c.

Emolumentele sunt:

a) Venitulu de pre portiunea canonica de 7¹/₂ jugere, pamentu aretoriu și de fenatiu.
b) Dela 60 familii câte o di de lucru și câte unu caru de gunoiu.

c) Dela 125 familii stola indatinata, iéra tôte impreuna dupa calcululu de medicu dau unu venitu anuale de 200 fl. v. a.

Doritorii de a ocupá acêsta statiune au a-si asterne petitiunile lor pâna la diu'a de mai susu la subscrísulu, previedute cu documentele recerute de Statutulu organicu § 13.

Nocrichu în 6 Octombrie 1874.

În contielege cu comitetulu parochialu respectiv.

G. Maieru
Adm. ppecu.

3—3

Concursu.

De ore ce în urma publicării concursului din „Telegr. Rom.“ Nrii 64, 65, și 67 nu s'au ivitu nici unu concurentu pentru ocuparea postului de invetiatoriu secundariu la scóla populara din Codlea amesuratu §-loru din statutulu organicu, — asiá se publica acum concursu din nou pentru ocuparea aceluia cu care este impreunatu unu salariu de 175 fl. v. a.

Doritorii de a ocupá acestu postu trebuie cá sa fia români gr. or. și sa-si produca atestate conformu §§ loru statutului organicu.

Comitetulu parochialu în contielege cu scaunulu ppecu alu Branului.

3—3 Ioanu C o m s i ' a.